

DR. NAGY LÁSZLÓ, egyetemi tanár, az állam és jogtudományok doktora /Szeged/

A tanácskozás célja az volt, hogy kicseréljük a napirenden szereplő témával kapcsolatban tapasztalatainkat annak érdekében, hogy az segítséget adjon mind a további tudományos kutatásokhoz, mind pedig a kodifikációhoz és a jogalkalmazáshoz. Ugy gondolom, hogy e cél megvalósulását jól illusztrálja, ha pusztán arra a tényre utalunk, hogy a bevezető előadást követően a 3 nap alatt 4 korreferátum és a vita során 20 felszólalás hangzott el, amelyek mindegyike általában egy-egy korreferátumot jelentett.

Az a körülmény, hogy a tanácskozás célja a tapasztalatok kicserélése volt, - úgy érzem - felment engem az alól, hogy a korreferátumokra és a vitában elhangzott felszólalásokra részletes választ adjak. A vita tapasztalatait mindenkinek magának kell értékelnie saját maga számára. Éppen ezért e felszólalás keretében csak néhány általános jellegű megállapítást teszek. Ezek részben a napirenden szereplő témára, részben a tanácskozás egyéb tapasztalataira vonatkoznak.

Elsőként azt kell megemlíteni, hogy az elhangzottakból világosan kitűnik, hogy a napirendre tűzött téma mindegyik szocialista országban nagy jelentőséggel bír. Tanúsítják egyben a felszólalások azt is, hogy mindegyik országban jelentős fejlődés tapasztalható az üzemi balesetek és a foglalkozási megbetegedések következményeinek orvoslása terén. Jól tükrözik ezt az ismertetett különböző rendezési megoldások. Különösen jelentősek az utolsó évtizedben tett lépések.

Megállapítható az is, hogy mind a megtett intézkedések, mind a tervezett további lépések azonos elveken nyugvó elgondolásokat tükröznek. Ezzel kapcsolatban szeretném külön kiemelni, hogy egységesnek látszik a felfogás abban, hogy a következmények orvoslása terén a minél teljesebb gyógyulást eredményező gyógykezelés biztosítása, valamint a balesetet szenvedett, ill. megbetegedett dolgozó anyagi biztonságát szol-

gáló szabályok további erősítése és finomítása mellett a főszólyt a további foglalkoztatás biztosítására kell helyezni olyan módon, hogy ez mind az egyén, mind a társadalom számára a leghasznosabb legyen. Ugyanakkor azonban az is kifejezésre jutott, hogy ezeknek az elgondolásoknak az életbe való átültetése, illetve a helyes jogi rendezés végrehajtása ma még számos nehézségbe ütközik, amelyek leküzdése nem egyszerű. E nehézségek elhárítása mind az elméletben, mind a gyakorlatban működő jogászokra is jelentős feladatokat ró.

E megállapításhoz egy további általánosan érvényesülő tapasztalat fűződik. Az elhanyagzottak rendkívül erőteljesen kifejezésre juttatták a téma komplex jellegét. Ez megnyilvánul egyrészt abban, hogy a helyes megoldás kutatása is csak több tudományág együttes munkájával lehet sikeres, másrészt abban, hogy az elgondolásoknak a megvalósítása egy sor gyakorlati tevékenység - orvosi, közgazdasági, szervezői, jogászai, pszichológusi, stb. - együttműködését igényli. Ezért voltak számunkra nagyon értékesek a nem jogász kutatók, ill. a gyakorlati szakemberek hozzászólásai, amelyért szeretnénk külön is köszönetet mondani.

Ezzel el is érkeztem mondanivalóm másik részéhez. Bevezetőben említettem a felszólalások számát, annak illusztrálásaként, hogy itt valóban élénk tapasztalatcsere folyt. Ezt azonban most szeretném kiegészíteni azzal, hogy a tapasztalatok cseréje valójában ennél sokkal szélesebb volt, hiszen folytatódott az üléseken kívül is. Ugy érzen, hogy valamennyien azzal bucsuzhatunk e kollokviumtól, hogy gazdagodtak ismereteink, újabb segítséget nyertünk további munkánkhoz.

De nemcsak ismereteink bővültek. Ennél még értékesebbre is szert tettünk. Tovább erősödtek személyes kapcsolataink. Ezek a személyes kapcsolatok, baráti szálak mindinkább lehetővé teszik, hogy megnyilják az ut a közös munkajogi-kutatások előtt. A személyes kapcsolatokkal összefüggésben még egy lényeges körülményt szeretnénk hangsúlyozni. E kollokvium résztvevői között megtaláljuk a munkajog művelőinek mindegyik generációját. Ez rendkívül öröndetes, mert lényeges biztosi-

tékát jelenti munkánk, együttműködésünk további folytatásának.

Végül engedjék meg, hogy mind a tanszékünk, mind a magam nevében köszönetet mondjak azért, hogy e tanácskozás megtartására tett kezdeményezésünket támogatták és a tanácskozás sikerét megjelenésükkel, felszólalásukkal előmozdították. Köszönetet szeretnék egyben mondani a Munkaügyi Minisztériumnak, a Magyar Jogász Szövetségnek, az egyetem és a kar megértő vezetésének, amelyek támogatása a tanácskozás megrendezését lehetővé tette, ugyancsak köszönet illeti azon munkatársaimat és hallgatóinkat, akik a rendezés munkájában részt vettek, valamint azokat a tolmácsokat, és technikai munkatársakat, akik közreműködésükkel lehetővé tették a tapasztalatok cseréjét, a közös beszélgetéseket.